

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO – 4114-003-03/2014

I/14/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	I/14/004 – Realizacja umów zawartych przez Inspekcję Weterynaryjną z lekarzami niebędącymi pracownikami Inspekcji
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
<i>Kontroler</i>	Stefania Woelk Piechota, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89434 z dnia 24 lutego 2014 r. i nr 89458 z dnia 31 marca 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Środzie Wielkopolskiej (dalej „Inspektorat”), ul. Kosynierów 48, 63-000 Środa Wielkopolska
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	lekarz weterynarii Dariusz Karczewski, Powiatowy Lekarz Weterynarii (dowód: akta kontroli str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ realizację obowiązków Powiatowego Lekarza Weterynarii, w latach 2012-2013, w zakresie powierzania do realizacji zadań wyznaczonym lekarzom weterynarii, niebędącymi pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej oraz wykonanie tych umów.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Formułując powyższą ocenę, NIK uwzględniła działania Powiatowego Lekarza Weterynarii (dalej: Powiatowy Lekarz) w zakresie zapewnienia realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej w ramach sprawowanego nadzoru w rzeźniach i zakładach produkcyjnych, przez wyznaczanych urzędowych lekarzy weterynarii. Powiatowy Lekarz właściwie sprawował nadzór nad wykonywaniem zadań przez wyznaczonych lekarzy. Powiatowy Inspektorat Weterynarii (dalej: Inspektorat) prowadził rejestr wyznaczonych lekarzy. W umowach z wyznaczonymi lekarzami, przyjęto stawki wynagrodzenia za wykonywanie czynności urzędowych, zgodne z obowiązującymi przepisami. Wypłata wynagrodzeń odbywała się terminowo, zgodnie z postanowieniami umów.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wyznaczanie lekarzy weterynarii do realizacji ustawowych zadań Inspekcji Weterynaryjnej

Opis stanu faktycznego

1.1. Organizacja zadań związanych z zawieraniem umów z wyznaczonymi lekarzami.

Regulamin Organizacyjny Inspektoratu nie określał obowiązków związanych z powierzaniem zadań Inspekcji Weterynaryjnej wyznaczonym lekarzom weterynarii, niebędącymi pracownikami Inspekcji. Zagadnień tych, w latach objętych kontrolą, nie regulowały również inne dokumenty wewnętrzne.

(dowód: akta kontroli str. 25-31)

Powiatowy Lekarz, zarządzeniem z dnia 16 grudnia 2013² r., wprowadził Instrukcję dotyczącą postępowania Powiatowego Lekarza Weterynarii w Środzie Wielkopolskiej przy wyznaczaniu na czas określony lekarzy weterynarii i innych osób niebędących pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej do wykonywania niektórych czynności. W dokumencie tym określono m. in. tryb rozpatrywania wniosków lekarzy weterynarii w sprawie wyznaczania do realizacji niektórych zadań w imieniu Inspekcji, zakres oceny składanych podań, specyfikację dokumentów stanowiących załączniki do podania. W zakresie publikowania danych związanych z czynnościami określonymi w instrukcji zapisano jedynie, że „Ustalony zakres prac jest podawany do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty w Powiatowym Inspektoracie. Publikacja musi nastąpić co najmniej na dwa tygodnie przed przewidzianym terminem rozpatrywania podań.” W instrukcji nie ma postanowień dotyczących publikacji na stronach internetowych Inspektoratu i na stronie BIP.

Obowiązki wynikające z art. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej³ (dalej: ustawa o Inspekcji), wykonywało w Inspektoracie dziewięciu pracowników merytorycznych, z których czterech posiadało wykształcenie lekarza weterynarii, troje posiadało wykształcenie wyższe (dwoje administracyjne i zootechniczne), wymagane do zajmowanego stanowiska. W latach 2012-2013, Powiatowy Lekarz, z przyczyn organizacyjnych i finansowych zlecał wykonywanie zadań określonych w art. 16 ustawy o Inspekcji każdego roku 12 lekarzom weterynarii.

(dowód: akta kontroli str. 47, 51-53, 56-57, 81-87, 93-100)

1. 2. Analiza możliwości i planowanie zadań przez Inspektorat

Opis stanu faktycznego

Nadzorem weterynaryjnym w 2012 r. objęto 3 zakłady uboju zwierząt, 2 zakłady przetwórstwa mięsnego, 2 zakłady mleczarskie, 22 fermy drobiu, 11 zakładów pakowania i sortowania jaj oraz 3 punkty skupu dziczyzny. W 2013 r. objęto 3 zakłady uboju zwierząt, 2 zakłady przetwórstwa mięsnego, 2 zakłady mleczarskie, 21 ferm drobiu, 11 zakładów pakowania i sortowania jaj oraz 3 punkty skupu dziczyzny.

(dowód: akta kontroli str. 65-70, 83-92)

² Bez wskazania terminu od którego Instrukcja obowiązuje

³ j. t. Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744 ze zm.

Do sprawowania nadzoru weterynaryjnego, w latach 2012-2013 wyznaczono odpowiednio po 12 lekarzy weterynarii, w tym do nadzoru nad ubojem zwierząt 9 lekarzy w każdym roku.

(dowód: akta kontroli str. 53 i 81)

Ze sprawozdań za lata 2012-2013 przekazanych Wojewódzkiemu Lekarzowi Weterynarii wynika m.in. że wszystkie stanowiska nadzoru nad ubojem zwierząt były obsadzone, a ich liczba była zgodna z normami określonymi w instrukcjach Głównego Lekarza Weterynarii⁴.

(dowód: akta kontroli str.111-126)

Powiatowy Lekarz podał, że: „Analizę potrzeb w zakresie wyznaczania lekarzy weterynarii prowadził lekarz, starszy inspektor ds. bezpieczeństwa żywności, który prowadził w tym zakresie dokumentację związaną z tą analizą.”

(dowód: akta kontroli str.77-80, 103)

1. 3. Wyznaczanie lekarzy weterynarii i zawieranie z nimi umów

Opis stanu
faktycznego

Powiatowy Lekarz publikował ogłoszenia o zamiarze wyznaczenia lekarzy weterynarii do realizacji zadań Inspekcji na stronach internetowych Inspektoratu oraz informował o naborze na spotkania (naradach), które odbywały się w Wielkopolskim Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Poznaniu. W publikowanych ogłoszeniach podawano: datę publikacji, rok naboru (2012 i 2013) kandydatów na prace zlecone, miejsce wykonywania pracy (powiat średzki), wymagane wykształcenie (wyższe weterynaryjne), wymagane dokumenty i oświadczenia tj. kopie dokumentów potwierdzających wykształcenie (dotyczyło nowo przyjętych lekarzy), aktualne badania zdrowotne, aktualne badanie okulistyczne, zaświadczenie o prawie do wykonywania zawodu lekarza weterynarii, wniosek skierowany do Powiatowego Lekarza o wyznaczenie na dany rok. Ponadto określono termin składania dokumentów (2 stycznia 2012 i 2013 r.). W złożonych wnioskach lekarze weterynarii podawali miejsca, w których chcieliby sprawować nadzór oraz składali oświadczenia, że posiadają prawo do wykonywania zawodu lekarza weterynarii podając numer oraz wpis do rejestru członków Okręgowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w Poznaniu. Ubiegający się o wyznaczenie lekarze weterynarii podawali również dane o prowadzonej działalności gospodarczej, wskazując jednocześnie miejsce prowadzenie tej działalności.

Powiatowy Lekarz, w latach objętych kontrolą, kolejnymi zarządzeniami powoływał komisje rekrutacyjne (trzyosobowe), których zadaniem było rozpatrzenie złożonych i następnie wytypowanie lekarzy weterynarii do wykonywania zadań w imieniu Inspekcji. Komisjom tym przewodniczył Powiatowy Lekarz. Tryb pracy tych komisji nie został formalnie określony. Komisje rekrutacyjne dokonywały analiz wniosków złożonych przez lekarzy. W protokołach z prac tych komisji nie podano jakimi kryteriami kierowały się komisje przy wyborze wyznaczonych lekarzy. W załącznikach do protokołów komisji rekrutacyjnych przy każdym wyznaczonym nazwisku lekarza odnotowano m. in. : nr prawa do wykonywania zawodu oraz adres prowadzonej działalności gospodarczej, natomiast brak było informacji o dokumencie o prawie do wykonywania zawodu.

Zawieranie umów z wyznaczonymi lekarzami było każdorazowo poprzedzone wydaniem przez Powiatowego Lekarza decyzji administracyjnych określających rodzaj czynności przekazanych do wykonania. Przed upływem terminu

⁴ Instrukcja Głównego Lekarza Weterynarii Nr GIWbż-500-7/11 z dnia 8 grudnia 2011 r. w sprawie nadzoru nad ubojem zwierząt rzeźnych oraz Instrukcja Głównego Lekarza Weterynarii nr GIWbż-500-1/2013 z 3 kwietnia 2013 r. w sprawie nadzoru nad ubojem świń, bydła, kur lub kurcząt i indyków w rzeźniach.

obowiązywania umów, Powiatowy Lekarz na stronach internetowych Inspektoratu informował o możliwości składania wniosków przez lekarzy weterynarii, zainteresowanych wykonywaniem urzędowych zadań Inspekcji w kolejnych latach.

Inspektorat w wyniku realizacji zleconych zadań w latach objętych kontrolą przez odpowiednio 12 wyznaczonych do czynności urzędowych lekarzy weterynarii, w zakresie nadzoru nad ubojem i rozbiorem zwierząt rzeźnych, wykonywaniem badania zwierząt łownych, wystawiania świadectw zdrowia oraz wykonywania szczepień i badań rozpoznawczych, poniósł wydatki ogółem w latach 2012 i 2013 odpowiednio w kwotach 571,5 tys. zł i 658,8 tys. zł, z tego wynagrodzenia wyznaczonych lekarzy weterynarii wynosiły odpowiednio: 555,5 tys. zł i 638,3 tys. zł. Inspektorat, z tytułu nadzoru nad ubojem świń i bydła oraz nadzoru nad zakładami przetwórstwa mleka, uzyskał w latach 2012 i 2013 dochody (opłaty) w kwotach odpowiednio: 561,0 tys. zł i 645,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 15-24, 49-70, 408-410, 415-418)

Do wykonywania czynności określonych w art. 16 ustawy o Inspekcji, Powiatowy Lekarz wyznaczał lekarzy, którzy spełniali wymogi kwalifikacyjne, określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 22 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu czynności wykonywanych przez osoby niebędące pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej oraz kwalifikacji tych osób⁵.

(dowód: akta kontroli str. 49-60a, 81-92, 127-272)

W okresie objętym kontrolą tylko w jednym przypadku wyznaczono lekarza, który wcześniej nie realizował zadań Inspekcji, o których mowa w art. 16 ustawy o Inspekcji. Wyznaczenie to nastąpiło w związku z potrzebą zastępstwa spowodowanego dłuższą nieobecnością innego wyznaczonego lekarza.

(dowód: akta kontroli str. 15-18, 58-60a, 128-272)

Zgodnie z art. 16 ust. 4 ustawy o Inspekcji, Powiatowy Lekarz prowadził kompletną listę wyznaczonych w 2012 i 2013 r. lekarzy weterynarii.

(dowód: akta kontroli str. 51-53, 56-59)

W badanym okresie wyznaczeni lekarze weterynarii nie byli pracownikami Inspekcji.

(dowód: akta kontroli str. 105)

Wysokość wynagrodzenia dla wyznaczonych lekarzy weterynarii za realizowane czynności, określano w umowach, w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonane czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii⁶.

(dowód: akta kontroli str. 128-272, 469-508)

Umowy zlecenia z wyznaczonymi urzędowymi lekarzami, zawierały postanowienia określone w art. 16 ust. 3 ustawy o Inspekcji tj. określały zakres, termin i miejsce wykonywania czynności oraz wysokość wynagrodzenia i terminy płatności. W przypadkach gdy lekarz weterynarii zatrudniony był w zakładzie leczniczym, wpisywano dodatkowo imię i nazwisko wyznaczonego lekarza weterynarii, świadczącego usługi weterynaryjne w ramach zakładu leczniczego dla zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 128-272, 469-508)

⁵ Dz. U. nr 89, poz. 860 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2013 poz. 424

Wypłata wynagrodzeń dla wyznaczonych lekarzy weterynarii za zrealizowane przez nich zadania, następowała na podstawie przedłożonych przez nich rachunków, do których załączane były wykazy zbadanych sztuk wraz z potwierdzeniem liczby wykonanych badań. Dane te weryfikowane były przez upoważnionych pracowników Inspektoratu i zatwierdzane przez Powiatowego Lekarza.

(dowód: akta kontroli str.43-46, 408-451)

Powiatowy Lekarz w cel zapewnienia funkcjonowania skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej wprowadził Zarządzeniami nr 1/KZ/2010, 1/KZ/2012, 2/KZ/2012 i 1/KZ/2013 zasady i tryb wyznaczania celów dla PIW w Środzie Wilkp. celem określenia mierników ich realizacji, zasad monitorowania ich osiągania oraz przeprowadzania analizy ryzyka celów i zadań. Z obowiązującymi zasadami kontroli zarządczej zostali zapoznani wszyscy pracownicy Inspektoratu. W okresie objętym kontrolą były realizowane postanowienia określone w wydanych przez Powiatowy Lekarz z zarządzeniach, w których określano identyfikację ryzyka, analizę ryzyka, akceptowalny poziom ryzyka oraz ich mechanizmy.

(dowód: akta kontroli str.452-467, 509-536)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

2. Sprawowanie nadzoru nad realizacją zadań przez wyznaczonych lekarzy

Opis stanu faktycznego

W latach 2012-2013, Powiatowy Lekarz przeprowadził łącznie 50 kontroli w miejscu wykonywania zadań przez wyznaczonych lekarzy weterynarii. Kontrole urzędowych lekarzy weterynarii prowadzono w zakresie badania zwierząt rzeźnych, mięsa i sprawowanego nadzoru nad przetwórstwem mięsa i mleka, monitoringu żywności, pobierania prób, wykonywania szczepień, badań rozpoznawczych oraz wystawiania świadectw dla zwierząt. Kontrole te przeprowadzali przemiennie pracownicy Inspektoratu, na podstawie rocznych planów kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 276-407)

Kontrole wykonywania czynności przez urzędowych lekarzy weterynarii, przeprowadzone przez pracowników Inspektoratu, nie stwierdzały nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 276-407)

W okresie objętym kontrolą do Powiatowego Lekarza nie wpłynęła żadna skarga na wykonywanie zadań przez wyznaczonych lekarzy weterynarii.

(dowód: akta kontroli str.544)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

IV. Wnioski

Wniosek pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷, wnosi o rozważenie uwzględnienia w obowiązującej instrukcji dotyczącej postępowania Powiatowego Lekarza Weterynarii w Środzie Wielkopolskiej przy wyznaczaniu na czas określony lekarzy weterynarii i innych osób niebędących pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej, zapisów regulujących

⁷ Dz. U. z 2012 r., poz.82

obowiązek publikowania na stronach BIP danych obejmujących prowadzone nabory i wyniki postępowań w tym zakresie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 18 kwietnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Dyrektor

Stefania Woelk Piechota
główny specjalista kontroli państwowej

z up. Grzegorz Malesiński
wicedyrektor